

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมสุขภาพของประชาชนที่มีภาวะเสี่ยงต่อโรคเบาหวานและความดันโลหิตสูง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างได้ทั้งสิ้น จำนวน 369 คน (คิดเป็นร้อยละ 100) การนำเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาได้นำเป็น 2 ส่วน ตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านพฤติกรรมสุขภาพ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 53.1) อยู่ในช่วงอายุ 50 - 59 ปี (ร้อยละ 47.7) โดยมีอายุเฉลี่ย 50.89 ± 6.28 ปี สมรสและอยู่กับคู่สมรส (ร้อยละ 76.2) จบการศึกษาในระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 61.5) และประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม (ทำนา ทำไร่ ทำสวน) (ร้อยละ 49.6) และเป็นผู้ที่มีภาวะเสี่ยงด้วยโรคเบาหวาน (ร้อยละ 48.0) ดังมีรายละเอียดในตาราง 1

ตาราง 1 ข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (N = 369)	ร้อยละ (100.0)
เพศ		
หญิง	196	53.1
ชาย	173	46.9
อายุ		
40 - 49 ปี	154	41.7
50 - 59 ปี	176	47.7
60 ปีขึ้นไป	39	10.6
(อายุต่ำสุด = 40 ปี, อายุสูงสุด = 65 ปี, อายุเฉลี่ย = 50.89 ± 6.28 ปี)		
สถานภาพสมรส		
คู่	281	76.2
หม้าย	54	14.6
หย่าแยก	19	5.1
โสด	15	4.1
ระดับการศึกษา		
ไม่ได้เรียนหนังสือ/อ่านเขียนไม่ได้	21	5.7
ประถมศึกษา	227	61.5
มัธยมศึกษาตอนต้น	73	19.8
มัธยมศึกษาตอนปลาย	27	7.3
ประกาศนียบัตร (ปวช./ปวส.)	21	5.7

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (n = 369)	ร้อยละ (100.0)
อาชีพหลัก		
เกษตรกรกรรม (ทำนา ทำไร่ ทำสวน)	183	49.6
ค้าขาย	43	11.7
รับจ้าง	41	11.1
รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	15	4.1
ไม่มีอาชีพ/แม่บ้าน	87	23.6
ภาวะเสี่ยงของโรคจากการคัดกรอง		
เสี่ยงด้วยโรคเบาหวาน	177	48.0
เสี่ยงด้วยโรคความดันโลหิตสูง	139	37.7
เสี่ยงด้วยโรคเบาหวานและความดันโลหิตสูง	53	14.3

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

จากการชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูง พบกลุ่มตัวอย่างมีน้ำหนักตัวเฉลี่ย 58.53 กิโลกรัมโดยผู้มีน้ำหนักตัวน้อยที่สุดเท่ากับ 30 กิโลกรัม น้ำหนักตัวมากที่สุดเท่ากับ 83 กิโลกรัม เมื่อนำมาประเมินค่าดัชนีมวลกายผล พบว่า 1 ใน 4 ของผู้มีภาวะเสี่ยงทุกกลุ่มโรค มีค่าดัชนีมวลกายที่เสี่ยงต่อโรคอ้วน (ค่าดัชนีมวลกายมากกว่า 25.0 กก/ม²) ทั้งสิ้น ดังรายละเอียดในตาราง 2

ตาราง 2 ดัชนีมวลกายตามกลุ่มที่มีภาวะเสี่ยงของโรค

ค่าดัชนีมวลกาย*	กลุ่มที่มีภาวะเสี่ยง		
	จำนวน (ร้อยละ)		
	เบาหวาน (n=177)	ความดัน โลหิตสูง (n=139)	เบาหวาน/ ความดัน โลหิตสูง (n=53)
ผอม (< 18.5 กก/ม ²)	13 (7.4)	7 (5.0)	4 (7.5)
ปกติ (18.5 – 22.9 กก/ม ²)	73 (41.2)	58 (41.7)	21 (39.6)
ท้วม (23.0 – 24.9 กก/ม ²)	40 (22.6)	39 (28.1)	14 (26.5)
อ้วน (25.0 – 30.0 กก/ม ²)	49 (27.7)	31 (22.3)	13 (24.5)
อ้วนมาก (> 30.0 กก/ม ²)	2 (1.1)	4 (2.9)	1 (1.9)

(น้ำหนักตัวน้อยที่สุด = 30 กิโลกรัม น้ำหนักตัวมากที่สุด = 83 กิโลกรัม
น้ำหนักตัวเฉลี่ย 58.53 ± 8.9 กิโลกรัม)

เมื่อเปรียบเทียบการรับรู้ภาวะเสี่ยง จากการระบุของกลุ่มตัวอย่างกับจากผลการคัดกรองโรค พบกลุ่มตัวอย่างบางคนมีการรับรู้ที่ไม่ถูกต้อง กล่าวคือ กลุ่มเสี่ยงโรคเบาหวาน กลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูง และกลุ่มเสี่ยงโรคเบาหวานและความดันโลหิตสูง มีการรับรู้ที่ผิด ร้อยละ 2.2 ร้อยละ 0.5 และร้อยละ 9.5 ตามลำดับ และมีผู้ไม่ทราบว่าตัวเองมีภาวะเสี่ยงด้วยโรคใด ร้อยละ 6.8 ดังรายละเอียดในตาราง 3

ตาราง 3 การรับรู้ผลการคัดกรองภาวะเสี่ยงจากการสัมภาษณ์

การรับรู้ผล	เบาหวาน	ความดันโลหิตสูง	เบาหวาน/ ความดันโลหิตสูง	ไม่ทราบ
จำนวนจากการคัดกรอง	177	139	53	0
จำนวนจากการระบุของกลุ่มตัวอย่าง	185	141	18	25
จำนวนที่มีการรับรู้ผิด	8	2	35	25
ร้อยละของผู้ที่รับรู้ผิดจากผู้มีภาวะเสี่ยงทั้งหมด	2.2	0.5	9.5	6.8

ส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านพฤติกรรมสุขภาพ

พฤติกรรมการรับประทานอาหาร

ประเภทอาหารที่ทำให้เกิดภาวะเสี่ยงต่อโรค พบกลุ่มที่มีภาวะเสี่ยงด้วยโรคเบาหวาน มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่มีรสหวานลดลงมากที่สุด (ร้อยละ 95.5) พฤติกรรมที่มีการบริโภคลดลงน้อยที่สุดคือ การใช้เครื่องปรุงอาหารที่มีส่วนผสมของเกลือ โดยมีผู้บริโภคลดลงร้อยละ 42.4 กลุ่มตัวอย่างที่มีภาวะเสี่ยงด้วยโรคความดันโลหิตสูง มีผู้บริโภคอาหารที่มีน้ำมันมากๆ ลดลงมากถึงร้อยละ 84.9 มีผู้บริโภคอาหารที่มีรสเค็มจัดบริโภคลดลงร้อยละ 67.6 ส่วนอาหารที่บริโภคลดลงน้อยที่สุด คืออาหารที่มีน้ำตาลมากๆ โดยมีผู้บริโภคลดลงเพียงร้อยละ 8.6 กลุ่มตัวอย่างที่มีภาวะเสี่ยงด้วยโรคเบาหวานและความดันโลหิตสูง มีผู้บริโภคอาหารประเภทที่มีรสเค็มลดลงมากที่สุดร้อยละ 73.6 แต่ที่บริโภคลดลงน้อยที่สุดได้แก่ อาหารประเภทที่มีน้ำตาลมากๆ ลดลงเพียงร้อยละ 9.4

อาหารที่รับประทานได้ไม่จำกัดจำนวนและไม่มีผลต่อภาวะเสี่ยงต่อโรค พบกลุ่มที่มีภาวะเสี่ยงโรคเบาหวาน กลุ่มที่มีภาวะเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูง และกลุ่มที่มีภาวะเสี่ยงทั้ง 2 โรค มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารประเภทผักใบเขียว หรือ อาหารที่มีเส้นใยมากเพิ่มมากขึ้นเหมือนกัน (ร้อยละ 45.2 ร้อยละ 11.5 และร้อยละ 30.2 ตามลำดับ) โดยมีการบริโภคอาหารจำพวก เต้าหู้ หรือ ถั่วต่างๆ เพิ่มขึ้นน้อยในทั้ง 3 กลุ่ม ตามรายละเอียดในตาราง 4

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

ตาราง 4 พฤติกรรมการรับประทานอาหาร

อาหารที่รับประทาน	ภาวะเสี่ยง (ร้อยละ)		
	เบาหวาน n = 177	ความดัน โลหิตสูง n = 139	เบาหวาน/ ความดัน โลหิตสูง n = 53
อาหารที่รับประทานลดลง			
อาหารจำพวกแป้ง	67.8	33.8	22.6
อาหารที่มีน้ำมันมากๆ	75.1	84.9	71.7
อาหารที่มีส่วนประกอบของกะทิ	71.2	58.3	34.0
อาหารที่มีไขมันสูง	66.1	51.8	49.1
อาหารที่มีน้ำตาลมากๆ	72.3	8.6	9.4
ผลไม้ที่มีรสหวานจัด	95.5	52.5	58.5
อาหารที่มีรสเค็มจัด	68.9	67.6	73.6
การใช้เครื่องปรุงอาหารที่มีส่วนผสมของเกลือ	42.4	28.8	66.0
อาหารประเภทหมักดอง	53.1	46.8	20.8
อาหารที่รับประทานเพิ่มขึ้น			
อาหารจำพวก เต้าหู้ หรือ ถัวนิตต่างๆ	2.3	0.0	1.9
อาหาร ผักใบเขียว หรือ อาหารที่มีเส้นใยมาก	45.2	11.5	30.2
อาหารประเภทเนื้อสัตว์ที่ไม่ติดมัน	13.0	6.5	0.0

พฤติกรรมการออกกำลังกาย

พฤติกรรมการออกกำลังกายพบว่ากลุ่มเสี่ยงเบาหวาน ไม่มีกิจกรรมทางกายมากกว่ากลุ่มอื่นๆ โดยพบถึงร้อยละ 24.9 ส่วนกลุ่มที่มีการออกกำลังกายมากที่สุดคือ กลุ่มเสี่ยงด้วยโรคความดันโลหิตสูง โดยพบร้อยละ 99.3 ในจำนวนนี้ยังเป็นกลุ่มที่มีกิจกรรมทางกายตั้งแต่ 3 วันต่อสัปดาห์ขึ้นไป ถึงร้อยละ 94.9 ดังรายละเอียดในตาราง 5

ตาราง 5 พฤติกรรมด้านการออกกำลังกาย

กิจกรรม	ภาวะเสี่ยง		
	เบาหวาน	ความดันโลหิตสูง	เบาหวาน/ความดันโลหิตสูง
	n = 177	n = 139	n = 53
ไม่มีกิจกรรมทางกาย	44 (24.9)	1 (0.7)	7 (13.2)
มีกิจกรรมทางกาย	133 (75.1)	138 (99.3)	46 (86.8)
กิจกรรมทางกาย < 3 วัน/สัปดาห์	12 (9.0)	7 (5.1)	1 (2.2)
กิจกรรมทางกาย ≥ 3 วัน/สัปดาห์	121 (91.0)	131 (94.9)	45 (97.8)

พฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ

พฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ พบกลุ่มเสี่ยงเบาหวาน ยังเสี่ยงในเรื่องดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์มากที่สุด รองลงมาคือ ดื่มเครื่องดื่มชูกำลัง และสูบบุหรี่ (ร้อยละ 35.0 ร้อยละ 20.9 และ ร้อยละ 16.9 ตามลำดับ) กลุ่มเสี่ยงด้วยโรคความดันโลหิตสูงยังมีพฤติกรรมเสี่ยงในเรื่อง ดื่มเครื่องดื่มชูกำลังมากที่สุด รองลงมาคือ ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ และสูบบุหรี่ (ร้อยละ 47.5 ร้อยละ 41.7 และร้อยละ 32.2 ตามลำดับ) ส่วนกลุ่มเสี่ยงด้วยโรคเบาหวานและความดันโลหิตสูง ยังเสี่ยงในเรื่องการดื่มเครื่องดื่มชูกำลังมากที่สุด รองลงมาคือดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ และสูบบุหรี่ (ร้อยละ 30.2 ร้อยละ 28.3 และร้อยละ 13.2 ตามลำดับ) ดังรายละเอียดตาราง 6

ตาราง 6 พฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ

พฤติกรรมเสี่ยง	ภาวะเสี่ยง		
	เบาหวาน n = 177	ความดันโลหิตสูง n = 139	เบาหวาน/ ความดันโลหิตสูง n = 53
สูบบุหรี่	30 (16.9)	9 (6.5)	7 (13.2)
ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์	62 (35.0)	58 (41.7)	15 (28.3)
ดื่มเครื่องดื่มชูกำลัง	37 (20.9)	66 (47.5)	16 (30.2)

พฤติกรรมด้านจิตใจและอารมณ์

พฤติกรรมด้านนี้ประกอบไปด้วย ความรู้สึก จิตใจ และอารมณ์ วิธีการปรับตัว การมีปฏิสัมพันธ์ต่อคนในครอบครัว และในชุมชน ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

ความรู้สึก จิตใจ และอารมณ์ กลุ่มเสี่ยงโรคเบาหวานส่วนใหญ่ มีความรู้สึกเครียด วิตกกังวลเกี่ยวกับอาการแทรกซ้อนจากภาวะเสี่ยงของโรค รองลงมาคือความรู้สึกเบื่อหน่าย ที่จะต้องมีการควบคุมอาหารและออกกำลังกาย (ร้อยละ 82.5 และร้อยละ 50.8 ตามลำดับ) เช่นเดียวกับกลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูง ที่มีความรู้สึกเครียด วิตกกังวลเกี่ยวกับอาการแทรกซ้อนจากภาวะเสี่ยงของโรคร้อยละ 46.0 ขณะที่กลุ่มเสี่ยงเบาหวานและความดันโลหิตสูง มีความรู้สึกเครียด วิตกกังวลเกี่ยวกับอาการแทรกซ้อนจากภาวะเสี่ยงของโรค และรู้สึกเบื่อหน่าย ที่จะต้องมีการควบคุมอาหารและออกกำลังกาย น้อยกว่า 2 กลุ่มแรก (ร้อยละ 35.8 และร้อยละ 17.0 ตามลำดับ) นอกจากนี้ กลุ่มเสี่ยงเบาหวานและความดันโลหิตสูงร้อยละ 47.2 ให้ข้อมูลว่ารู้สึกเฉยๆ ต่อการมีภาวะเสี่ยงด้วยโรค

วิธีการปรับตัว พบกลุ่มเสี่ยงโรคเบาหวานส่วนใหญ่ ปรับตัวเองโดยการพูดระบายความทุกข์หรือความไม่สบายใจกับบุคคลที่ไว้วางใจมาก (ร้อยละ 83.6) รองลงมาใช้ชีวิตเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาตามโอกาสที่เหมาะสม (ร้อยละ 80.2) กลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูงส่วนใหญ่ใช้ชีวิตเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาตามโอกาสที่เหมาะสม (ร้อยละ 70.5) และกลุ่มเสี่ยงโรคเบาหวานและความดันโลหิตสูงส่วนใหญ่ปรับตัวโดย การยอมรับ และทำความเข้าใจ กับภาวะเสี่ยงจากโรค (ร้อยละ 98.1) ตามรายละเอียดที่แสดงไว้ในตาราง 7

ตาราง 7 พฤติกรรมด้านจิตใจและอารมณ์

พฤติกรรมด้านจิตใจและอารมณ์	ภาวะเสี่ยง (ร้อยละ)		
	เบาหวาน n = 177	ความดัน โลหิตสูง n = 139	เบาหวาน/ ความดัน โลหิตสูง n = 53
ความรู้สึกรู้สึก จิตใจ และอารมณ์*			
รู้สึกเครียด วิตกกังวลเกี่ยวกับอาการแทรกซ้อนจากภาวะเสี่ยงของโรค	82.5	46.0	35.8
รู้สึกตนเองจะเป็นภาระต่อผู้อื่นในครอบครัว ที่จะต้องมาดูแล	41.8	38.8	11.3
รู้สึกเบื่อหน่าย ที่จะต้องมีการควบคุมอาหาร ออกกำลังกาย	50.8	14.4	17.0
รู้สึกหดหู่ ผิดหวัง ท้อแท้ ซึมเศร้า ที่มีภาวะเสี่ยงต่อโรค	27.1	16.5	5.7
รู้สึกขาดความมั่นใจในการดูแลตนเองในการดำเนินชีวิตประจำวัน	23.2	8.6	11.3
รู้สึกเฉยๆ	6.2	22.3	47.2
วิธีการปรับตัวเอง *			
ยอมรับ และทำความเข้าใจ กับภาวะเสี่ยงจากโรค	74.6	66.2	98.1
เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาตามโอกาสที่เหมาะสม	80.2	70.5	22.6
พูดระบายความทุกข์หรือความไม่สบายใจ กับบุคคลที่ไว้วางใจ	83.6	44.6	22.6
ใช้เวลาในการทำกิจกรรม งานอดิเรก ร่วมกับครอบครัว เพื่อนบ้าน หรือ ชุมชน	71.8	33.8	20.8
หากิจกรรมที่ชอบหรือถนัดทำ	57.6	25.9	17.0

หมายเหตุ *เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

การมีปฏิสัมพันธ์ต่อคนในครอบครัว

พบกลุ่มเสี่ยงโรคเบาหวานส่วนใหญ่ มีการระบายความรู้สึก เมื่อมีความเครียดหรือไม่สบายใจให้คนในครอบครัวทราบ (ร้อยละ 93.8) ได้รับความสนใจ รับฟังปัญหาจากคนในครอบครัว (ร้อยละ 81.9) กลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูงส่วนใหญ่ ได้รับความสนใจ รับฟัง และพูดคุยจากคนในครอบครัว (ร้อยละ 82.0) ขณะที่กลุ่มเสี่ยงโรคเบาหวานและความดันโลหิตสูงส่วนใหญ่ ได้รับกำลังใจ ช่วยเหลือ ในการดูแลสุขภาพ จากคนในครอบครัว (ร้อยละ 94.3)

การมีปฏิสัมพันธ์ต่อคนในชุมชน

การมีปฏิสัมพันธ์ต่อคนในชุมชน พบกลุ่มเสี่ยงโรคเบาหวานส่วนใหญ่ เมื่อไม่สบายใจป่วย ได้รับความใส่ใจ เยี่ยมเยียนจากคนในชุมชน (ร้อยละ 90.4) เช่นเดียวกับกลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูง และกลุ่มเสี่ยงโรคเบาหวานและความดันโลหิตสูง (ร้อยละ 87.8 และร้อยละ 86.8 ตามลำดับ) ดังรายละเอียดในตาราง 8

ตาราง 8 พฤติกรรมด้านจิตใจและอารมณ์*

พฤติกรรมด้านจิตใจและอารมณ์	ภาวะเสี่ยง (ร้อยละ)		
	เบาหวาน n = 177	ความดัน โลหิตสูง n = 139	เบาหวาน/ ความดัน โลหิตสูง n = 53
การมีปฏิสัมพันธ์ต่อคนในครอบครัว			
เมื่อรู้สึกเครียด หรือ ไม่สบายใจ มีการระบาย	93.8	75.5	60.4
ความรู้สึกให้คนในครอบครัวทราบ			
คนในครอบครัว ให้ความสนใจ รับฟัง เมื่อพูดคุย	81.9	82.0	45.3
ด้วย			
มีการทำกิจกรรม งานอดิเรก ร่วมกับคนใน	76.8	70.5	69.8
ครอบครัว			
คนในครอบครัว ให้กำลังใจ ช่วยเหลือในการดูแล	74.6	58.3	94.3
สุขภาพเพื่อลดภาวะเสี่ยงจากโรค			
เมื่อไม่สบาย เจ็บป่วย คนในครอบครัว ให้ความ	74.6	66.9	69.8
สนใจ ดูแล			

ตาราง 8 (ต่อ)

พฤติกรรมด้านจิตใจและอารมณ์	ภาวะเสี่ยง (ร้อยละ)		
	เบาหวาน n = 177	ความดัน โลหิตสูง n = 139	เบาหวาน/ ความดัน โลหิตสูง n = 53
คนในครอบครัวให้ความมั่นใจ ในการดูแล ตนเองให้มีสุขภาพแข็งแรง	5.6	50.4	37.7
การมีปฏิสัมพันธ์ต่อคนในชุมชน เมื่อไม่สบาย เจ็บป่วย คนในชุมชน ให้ความใส่ใจ มาเยี่ยมเยียน	90.4	87.8	86.8
มีการเข้าร่วมกิจกรรม พบปะ พูดคุย สังสรรค์ กับคนในชุมชน อย่างสม่ำเสมอ	71.2	50.4	79.2
คนในชุมชน ให้กำลังใจ ช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา ในการดูแลสุขภาพเพื่อลดภาวะเสี่ยงจากโรค	66.1	28.1	32.1
คนในชุมชน ให้ความสนใจ ชักชวน เข้าร่วม กิจกรรมในชุมชน อย่างต่อเนื่อง	52.5	26.6	26.4

หมายเหตุ *เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

พฤติกรรมด้านการใช้ผลิตภัณฑ์เสริมเพื่อดูแลสุขภาพตนเอง

พบมีการใช้ผลิตภัณฑ์เสริมในการดูแลสุขภาพตนเองได้แก่ วิตามิน ยาบำรุง ยาสมุนไพร และอาหารเสริม ในการดูแลสุขภาพตนเอง ของกลุ่มเสี่ยง โรคเบาหวาน กลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูง และกลุ่มเสี่ยง โรคเบาหวานและความดันโลหิตสูง ส่วนใหญ่มีการใช้ผลิตภัณฑ์เสริมร้อยละ 53.1 ร้อยละ 64.7 และร้อยละ 83.0 ตามลำดับ ดังแสดงในตาราง 9

ตาราง 9 พฤติกรรมการใช้ผลิตภัณฑ์เสริม

การใช้ผลิตภัณฑ์เสริม	ภาวะเสี่ยง (ร้อยละ)		
	เบาหวาน n = 177	ความดัน โลหิตสูง n = 139	เบาหวาน/ ความดัน โลหิตสูง n = 53
ไม่ใช้ผลิตภัณฑ์ในการดูแลสุขภาพตนเอง	83 (46.9)	49 (35.3)	9 (17.04)
ใช้ผลิตภัณฑ์ในการดูแลสุขภาพตนเอง	94 (53.1)	90 (64.7)	44 (83.0)

พฤติกรรมด้านการควบคุมน้ำหนัก

ประมาณครึ่งของกลุ่มเสี่ยงทั้ง 3 กลุ่มไม่มีการควบคุมน้ำหนักตัวเอง โดยกลุ่มเสี่ยงโรคเบาหวานไม่มีการดูแล ควบคุมน้ำหนักตัวเองมากที่สุด (ร้อยละ 67.2) มีเพียงร้อยละ 32.8 ที่มีการควบคุมน้ำหนักตัวเอง โดยใช้วิธีการชั่งน้ำหนักเป็นประจำอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง (ร้อยละ 72.4) กลุ่มที่มีภาวะเสี่ยงด้วยโรคความดันโลหิตสูง มีการดูแลควบคุมน้ำหนักตัวเองร้อยละ 51.8 โดยใช้วิธีการเฝ้าระวังน้ำหนักตัว และเลือกกินอาหารเพียงพอมื้อในแต่ละมื้อ (ร้อยละ 88.9 และร้อยละ 87.5 ตามลำดับ) กลุ่มเสี่ยงด้วยโรคเบาหวานและความดันโลหิตสูง มีการดูแล ควบคุมน้ำหนักตัวเอง ร้อยละ 50.9 โดยใช้วิธีควบคุมการรับประทานอาหารเพียงพอมื้อในแต่ละมื้อ และวิธีการเฝ้าระวังน้ำหนักตัว (ร้อยละ 92.6 และร้อยละ 74.1 ตามลำดับ) ดังรายละเอียดในตาราง 10

ตาราง 10 พฤติกรรมด้านการควบคุมน้ำหนัก

การควบคุมน้ำหนัก	ภาวะเสี่ยง (ร้อยละ)		
	เบาหวาน n = 177	ความดัน โลหิตสูง n = 139	เบาหวาน/ ความดัน โลหิตสูง n = 53
ไม่มีการควบคุมน้ำหนัก	119 (67.2)	67 (48.2)	26 (49.1)
มีการควบคุมน้ำหนัก *	58 (32.8)	72 (51.8)	27 (50.9)
กินอาหารเพียงพอมื้อในแต่ละมื้อ	4 (22.4)	63 (87.5)	25 (92.6)
ไม่กินอาหารจุบจิบ	15 (25.9)	37 (51.4)	13 (48.1)
ระวังน้ำหนักตัว	14 (24.1)	64 (88.9)	20 (74.1)
ชั่งน้ำหนักเป็นประจำอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง	42 (72.4)	59 (81.9)	15 (55.6)

หมายเหตุ * เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

การควบคุมน้ำหนักของกลุ่มตัวอย่างที่ได้ปฏิบัติ ทำให้ในช่วงระยะเวลา 3 เดือนที่ผ่านมา พบกลุ่มเสี่ยงโรคเบาหวานและกลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูงส่วนใหญ่มีน้ำหนักตัวลดลงจากเดิม (ร้อยละ 45.2 และร้อยละ 40.3) ตามลำดับ ส่วนกลุ่มเสี่ยงโรคเบาหวานและความดันโลหิตสูง ส่วนใหญ่มีน้ำหนักเท่าเดิม (ร้อยละ 62.2) ดังรายละเอียดในตาราง 11

ตาราง 11 การเปลี่ยนแปลงน้ำหนักตัว

การเปลี่ยนแปลงน้ำหนักตัว	ภาวะเสี่ยง (ร้อยละ)		
	เบาหวาน n = 177	ความดันโลหิตสูง n = 139	เบาหวาน/ความ ดันโลหิตสูง n = 53
น้ำหนักตัวเพิ่มขึ้นจากเดิม	41 (23.2)	28 (20.1)	0 (0.0)
น้ำหนักตัวลดลงจากเดิม	80 (45.2)	56 (40.3)	15 (28.3)
น้ำหนักเท่าเดิม ไม่ได้เปลี่ยนแปลง	45 (25.4)	52 (37.4)	34 (62.2)
ไม่ทราบ	11 (6.2)	3 (2.2)	4 (7.5)